

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

20. mai 2008*

Kohtuasjas C-352/06,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Finanzgericht Kölni (Saksamaa) 10. augusti 2006. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 25. augustil 2006, menetluses

Brigitte Bosmann

versus

undesagentur für Arbeit — Familienkasse Aachen,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, kodade esimehed P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, A. Tizzano, kohtunikud K. Schieman (ettekandja), A. Borg Barthet, M. Ilešič, J. Malenovský ja J. Klučka,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

kohtujurist: J. Mazák,
kohtusekretär: R. Grass,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

— B. Bosmann, esindaja: *Rechtsanwalt* H. Knops,

— Saksamaa valitsus, esindajad: M. Lumma ja C. Schulze-Bahr,

— Hispaania valitsus, esindaja: F. Díez Moreno,

— Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: V. Kreuzschitz ja I. Kaufmann-Bühler,

olles 29. novembri 2007. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

¹ Eelotsusetaotlus käsitleb nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate,

füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes, artikli 13 lõike 2 punkti a ning nõukogu 21. märtsi 1972. aasta määruse (EMÜ) nr 574/72, millega määratakse kindlaks määruse nr 1408/71 rakendamise kord, artikli 10 tõlgendamist; mõlemad eelnimetatud määrusi on muudetud ja ajakohastatud nõukogu 2. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 118/97 (EÜT L 1997, L 28, lk 1; ELT eriväljaanne 05/03, lk 3), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. aprilli 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 647/2005 (ELT L 117, lk 1; edaspidi vastavalt „määrus nr 1408/71” ja „määrus nr 574/72”).

- 2 Käesolev taotlus esitati B. Bosmanni ja Bundesagentur für Arbeit — Familienkasse Aacheni (liitvabariigi tööturuamet — Aacheni peretoetuste kassa, edaspidi „Bundesagentur”) vahelises kohtuvaidluses lapsetoetuse maksmisest keeldumise üle Saksamaal.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigus

Määrus nr 1408/71

- 3 Määruse nr 1408/71 põhjendused 1 ja 5 on sõnastatud järgmiselt:

„siseriiklike sotsiaalkindlustusaktide kooskõlastamissätted kuuluvad liikmesriikide kodanikest töötajate vaba liikumise valdkonda ning peaksid kaasa aitama kõnealuste töötajate elatustaseme ja töötingimuste paranemisele;

[...]

kõnealuse kooskõlastamise raames on vaja ühenduse piires tagada liikmesriigis elavate töötajate ja nende ülalpeetavate, samuti pärast töötaja surma nende ülalpidamisel olnud isikute võrdne kohtlemine eri riikide õigusaktide alusel”.

4 Sama määruse põhjendused 8-10 sätestavad:

„eri riikide õigusaktide üheaegse kohaldatavuse ning sellest tuleneva kattumise vältimiseks peaksid ühenduse piires liikuvad töötajad ja füüsilisest isikust ettevõtjad kuuluma ainult ühe liikmesriigi sotsiaalkindlustuskeemi alla;

erandjuhte, mille puhul isiku suhtes on üheaegselt kohaldatavad kahe liikmesriigi õigusaktid, peaks esinema võimalikult vähe ja piiratud ulatuses;

selleks et võimalikult tõhusalt tagada kõigi liikmesriigi territooriumil töötavate töötajate võrdne kohtlemine, on asjakohane kindlaks määrata, et üldjuhul on kohaldatavad selle liikmesriigi õigusaktid, kus asjaomane isik töötab või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutseb”.

5 Määruse nr 1408/71 artikkel 13 „Üldreeglid” sätestab:

„1. Isikud, kelle suhtes kohaldatakse käesolevat määrust, alluvad üksnes ühe liikmesriigi õigusaktidele, arvestades artiklites 14c ja 14f sätestatud. Kõnealused õigusaktid määratakse kindlaks vastavalt käesoleva jaotise sätetele.

2. Arvestades artikleid 14–17:

a) liikmesriigi territooriumil töötava isiku suhtes kehtivad selle riigi õigusaktid, seda ka juhul, kui ta elab teise liikmesriigi territooriumil või kui tema tööandjaks oleva ettevõtja või isiku registrisse kantud asukoht või peamine tegevuskoht asub teise liikmesriigi territooriumil;

[...]”

6 Sama määruse artikli 73 „Töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja, kelle pereliikmed elavad muus liikmesriigis kui pädev riik” kohaselt:

„Töötajal või füüsilisest isikust ettevõtjal, kelle suhtes kehtivad liikmesriigi õigusaktid, on õigus saada teise liikmesriigi territooriumil elavate pereliikmete eest esimese riigi õigusaktides ettenähtud perehüvitsi, nii nagu elaksid pereliikmed selles riigis ning arvestades VI lisa sätteid.”

Määrus nr 574/72

- 7 Määruse nr 574/72 artikli 10 „Reeglid, mida kohaldatakse juhul, kui kattub töötajate või füüsilisest isikust ettevõtjate õigus saada perehüvitist või peretoetust” lõige 1 sätestab:

„1. a) Õigus saada hüvitist või peretoetust vastavalt liikmesriigi õigusaktidele, mille järgi selle hüvitise või toetuse õiguse omandamine ei ole seatud sõltuvusse kindlustusest, töötamisest ega füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisest, peatatakse juhul, kui samale pereliikmele on sellesama perioodi eest ette nähtud hüvitis kas üksnes teise liikmesriigi siseriiklike õigusaktidega või tulevalt määruse [nr 1408/71] artiklite 73, 74, 77 või 78 kohaldamisest, piirdues sellise hüvitise summaga.

b) Kui kutse- või äritegevus siiski leiab aset esimese liikmesriigi territooriumil:

i) hüvitise korral, mis on ette nähtud kas üksnes teise liikmesriigi siseriiklike õigusaktidega või määruse [nr 1408/71] artikli 73 või 74 alusel isikule, kellel on õigus saada perehüvitist, või isikule, kellele seda tuleb maksta, peatatakse õigus saada perehüvitist, mis on ette nähtud kas üksnes kõnealuse teise liikmesriigi siseriikliku õiguse või nimetatud artiklite alusel, piirdues sellise perehüvitise summaga, mis on ette nähtud selle liikmesriigi

õigusaktidega, kelle territooriumil asjaomane pereliige elab. Kulud seoses hüvitisega, mille on maksnud liikmesriik, kelle territooriumil kõnealune pereliige elab, kannab see liikmesriik;

[...]"

Siseriiklik õigus

- 8 Tulumaksuseaduse (Einkommensteuergesetz) § 62 lõike 1 punkt 1 sätestab:

„Igal isikul, kelle alaline või peamine elukoht on Saksamaal, on õigus käesoleva seaduse alusel saada [...] lapse eest lapsetoetust.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 9 B. Bosmann, kes on Belgia kodanik ja elab Saksamaal, kasvatab üksinda kahte last, kes on sündinud vastavalt 1983. aastal ja 1985. aastal. Ka lapsed elavad Saksamaal ja käivad seal koolis.

- 10 B. Bosmannil on põhimõtteliselt õigus tulumaksuseaduse §-s 62 ette nähtud Saksa lapse-toetusele, mida Bundesagentur talle alguses maksis. Kuid pärast seda, kui B. Bosmann alustas 1. septembril 2005 Madalmaades töötamist, keelduti 18. oktoobri 2005. aasta otsusega alates 2005. aasta oktoobrist talle selle toetuse maksmisest. Bundesagentur tõlgendas ühenduse asjassepuutuvaid sätteid nii, et B. Bosmanni suhtes kohaldatakse üksnes töökohaliikmesriigi ehk Madalmaade Kuningriigi õigusakte ja seega ei saa Saksamaa Liitvabariiki pidada enam pädevaks riigiks, kes on kohustatud seda toetust maksma.
- 11 B. Bosmannil ei ole võimalik saada vastavat peretoetust Madalmaades, kuna Madalmaade õigusaktide kohaselt sellist toetust 18-aastaste ja vanemate laste kohta ei maksta.
- 12 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et asjas ei ole täpsustatud, kas B. Bosmann pöördub Saksamaale tagasi iga tööpäeva lõpus või ainult nädalavahetustel ja tööva-
badel päevadel.
- 13 Neil asjaoludel otsustas Finanzgericht Köln menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas määruse [...] nr 1408/71 [...] artikli 13 lõike 2 punkti a tuleb tõlgendada kitsalt nii, et see säte ei keela saada elukohariigis (Saksamaa Liitvabariik) lapse-toetust üksinda last kasvataval emal, kes ei saa oma töökohariigis (Madalmaade Kuningriik) lapse vanuse tõttu lapse-toetust?

2. Juhul kui vastus esimesele küsimusele on eitav:

Kas määruse [...] nr 574/72 [...] artiklit 10 tuleb tõlgendada kitsalt nii, et see säte ei keela saada elukohariigis (Saksamaa Liitvabariik) lapsetoetust üksinda last kasvataval emal, kes ei saa oma töökohariigis (Madalmaade Kuningriik) lapse vanuse tõttu lapsetoetust?

3. Juhul kui vastused esimesele ja teisele küsimusele on eitavad:

Kas töötava ja üksinda last kasvatava ema õigus nõuda lapsetoetuse maksmisel tema elukohariigi soodsamate eeskirjade kohaldamist tuleneb otse EÜ asutamislepingust või õiguse üldpõhimõtetest?

4. Kas vastused eespool toodud küsimustele sõltuvad sellest, kas töötaja pöördub iga tööpäeva lõpus tagasi oma pere elukohta?"

Eelotsuse küsimused

Esimene küsimus

¹⁴ Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib oma esimese küsimusega teada, kas määruse nr 1408/71 artikli 13 lõike 2 punkti a tuleb tõlgendada nii, et B. Bosmanniga sarnases

olukorras oleval töötajal, kes kuulub määruse nr 1408/71 kohaldamisalasse ja kellele kohaldatakse töökohaliikmesriigi, käesoleval juhul Madalmaade Kuningriigi sotsiaalkindlustusskeemi, on võimalik saada perehüvitist liikmesriigis, kus ta elab, käesoleval juhul Saksamaa Liitvabariigis, kui on tuvastatud, et laste vanuse tõttu ei saa talle pädevas liikmesriigis sellist hüvitist maksta.

- 15 Enne sellele küsimusele vastamist tuleb meenutada üldreegleid, mille alusel määratakse määruse nr 1408/71 kohaselt kindlaks ühenduse piires liikuvatele töötajatele kohaldatavad õigusaktid.
- 16 Määruse nr 1408/71 II jaotise sätted määravad kindlaks ühenduse piires liikuvatele töötajatele kohaldatavad õigusaktid ja nende eesmärk on tagada, et asjaomased isikud kuuluksid üksnes ühe liikmesriigi sotsiaalkindlustusskeemi alla, et vältida eri riikide õigusaktide üheaegset kohaldatavust ning sellest tulenevat kattumist. Antud põhimõte on toodud määruse nr 1408/71 artikli 13 lõikes 1, mis sätestab, et töötaja, kelle suhtes kõnealust määrust kohaldatakse, allub üksnes ühe liikmesriigi õigusaktidele (vt 12. juuni 1986. aasta otsus kohtuasjas 302/84: Ten Holder, EKL 1986, lk 1821, punktid 19 ja 20).
- 17 Määruse nr 1408/71 artikli 13 lõike 2 punkt a sätestab, et liikmesriigi territooriumil töötava isiku suhtes kehtivad selle riigi õigusaktid, seda ka juhul, kui ta elab teise liikmesriigi territooriumil. Selle sätte alusel ühe liikmesriigi õigusaktide kui töötajale kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramine tähendab seda, et töötajale kehtivad vaid selle liikmesriigi õigusaktid (vt eespool viidatud kohtuotsus Ten Holder, punkt 23).

- 18 Perekülvitiste konkreetset konteksti puudutavas osas tuleneb määruse nr 1408/71 artiklist 73, et töötajal, kelle suhtes kehtivad ühe liikmesriigi õigusaktid, on õigus saada teise liikmesriigi territooriumil elavate pereliikmete eest esimese riigi õigusaktides ettenähtud perekülvitisi, nii nagu elaksid pereliikmed selles riigis.
- 19 Järelikult, nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus on õigesti märkinud, on B. Bosmanni olukorras põhimõtteliselt kohaldatavad töökohaliikmesriigi ehk Madalmaade õigusaktid.
- 20 Ehkki õigus, mida kohaldatakse töötajale, kes on mõnes määruse nr 1408/71 II jaotise sätetega hõlmatud olukorras, tuleb kindlaks määrata nende sätete alusel, ei ole selle-
gipoolest mõne teise õiguskorra sätete kohaldamine alati välistatud (vt 20. jaanuari 2005. aasta otsus kohtuasjas C-302/02: Laurin Effing, EKL 2005, lk I-553, punkt 39).
- 21 Euroopa Ühenduste Komisjon leiab, et sellises olukorras, milles on B. Bosmann, võib määruse nr 1408/71 artikli 13 lõike 2 punkti a kohaselt pädevaks riigiks oleva töökohaliikmesriigi õiguskorra sätted määruse nr 574/72 artikli 10 lõike 1 punkti a alusel kohaldamata jätta ja kohaldada selle asemel asjaomase isiku elukohaliikmesriigi õigusakte. Seega seose olemasolu nii elukoha- kui ka töökohaliikmesriigiga lubab muu hulgas külvitiste saamise õiguste kattumist. Järelikult, kui võtta arvesse, et töökohaliikmesriigis vastav õigus peretoetusele puudub, peab sellise toetuse ilma piiranguteta maksma määruse nr 574/72 artikli 10 lõike 1 punkti a alusel elukohaliikmesriik, milleks käesoleval juhul on Saksamaa Liitvabariik. Selle väite toetuseks viitab komisjon Euroopa Kohtu 9. detsembri 1992. aasta otsusele kohtuasjas C-119/91:

McMenamin (EKL 1992, lk I-6393). Eelotsusetaotluse esitanud kohus osutab samal eesmärgil 7. juuni 2005. aasta otsusele kohtuasjas C-543/03: Dodl ja Oberhollenzer (EKL 2005, lk I-5049).

- 22 Siinkohal tuleb märkida, et kahe eespool viidatud otsuse aluseks olnud kohtuasjad lahendati määruse nr 574/72 artikli 10 lõike 1 punkti b alapunkti i alusel, mis hõlmab olukorda, kus kutse- või äritegevus leiab samuti aset elukohaliikmesriigis. Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 51 ja 52 sedastas, oli nii eespool viidatud kohtuotsuses McMenamin kui ka kohtuotsuses Dodl ja Oberhollenzer prioriteetide ümberpööramine elukohaliikmesriigi pädevuse kasuks põhjustatud asjaolust, et määruse nr 1408/71 artikli 73 kohaselt toetuse saamiseks õigustatud isiku abikaasa kutsetegevus leidis aset elukohaliikmesriigis.
- 23 Eelotsusetaotlusest nähtub, et B. Bosmann ei ole sellises olukorras.
- 24 Määruse nr 574/72 artikli 10 lõike 1 punkti a sõnastustest ilmneb, et sellega püütakse lahendada olukorda, kus perehüvitise saamise õigused kattuvad, kui nimetatud hüvitist makstakse kindlustus- või töötamistingimustest sõltumata üheaegselt nii asjaomase lapse elukohaliikmesriigis kui ka määruse nr 1408/71 artikli 73 alusel töökohaliikmesriigis.
- 25 Nagu Saksamaa valitsus ja eelotsusetaotluse esitanud kohus märgivad, ei ole põhi-kohtuasja tehiloludest tulenevalt tegemist perehüvitiste sellisel viisil „kattumisega”, kuna käesoleval juhul on töökohaliikmesriigi õigusaktide kohaselt õigus selles liikmesriigis lastetoetust saada põhikohtuasja hageja laste vanuse tõttu välistatud.

- 26 Kuna prioriteetide ümberpööramine elukohaliikmesriigi õigusaktide kohaldamise kasuks ei tugine seega määruses nr 574/72 ette nähtud erireeglitele kohaldatava õiguse kindlaksmääramiseks, tuleb märkida, et B. Bosmanni olukorda reguleerib kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramise üldreegel, mis on sätestatud määruse nr 1408/71 artikli 13 lõike 2 punktis a.
- 27 Sellest järeldeb, et ühenduse õigus ei kohusta Saksamaa pädevaid asutusi maksma B. Bosmannile kõnealust perehüvitist.
- 28 Sellise hüvitise maksmise võimalust ei saa siiski ka välistada, seda enam, et Euroopa Kohtule esitatud toimikust tulenevalt on B. Bosmannil Saksa õigusaktide kohaselt õigus lapsetoetusele üksnes seetõttu, et tema elukoht on Saksamaal, selle asjaolu peab tuvastama eelotsusetaotluse esitanud kohus.
- 29 Neid asjaolusid arvestades tuleb meenutada, et määruse nr 1408/71 sätteid peab tõlgendama lähtudes EÜ artiklist 42, mille eesmärk on hõlbustada töötajate vaba liikumist ja mis seisneb eelkõige selles, et võõrtöötajad ei kaotaks õigust saada sotsiaalkindlustushüvitisi ega saaks neid vähendatud määras seetõttu, et nad on kasutanud neile asutamislepinguga antud õigust vabalt liikuda (vt 9. novembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-205/05: Nemec, EKL 2006, lk I-10745, punktid 37 ja 38).
- 30 Samamoodi on määruse nr 1408/71 põhjenduses 1 öeldud, et määruses sisalduvad siseriiklike sotsiaalkindlustusaktide kooskõlastamissätted kuuluvad isikute vaba liikumise valdkonda ning peaksid kaasa aitama nende isikute elatustaseme ja töötin-gimuste parandamisele.

- 31 Eelnevaid asjaolusid arvesse võttes tuleb märkida, et sellistel asjaoludel nagu põhi-kohtuasjas ei saa elukohaliikmesriigilt võtta õigust maksta tema territooriumil elavatele isikutele peretoetusi. Kuigi määruse nr 1408/71 artikli 13 lõike 2 punkti a kohaselt kehtivad liikmesriigi territooriumil töötava isiku suhtes selle riigi õigusaktid, isegi kui ta elab teise liikmesriigi territooriumil, ei ole kõnealuse määruse eesmärk siiski takistada elukohariigil maksta siseriiklikke õigusakte kohaldades asjaomasele isikule peretoetusi.
- 32 Eespool viidatud kohtuotsus Ten Holder, millele Saksamaa valitsus on oma kirjalikes märkustes viidanud, ning 10. juuli 1986. aasta otsus kohtuasjas 60/85: Luijten (EKL 1986, lk 2365), millele on viidanud eelotsusetaotluse esitanud kohus, määruse nr 1408/71 eelmainitud tõlgendust ei muuda. Eespool viidatud kohtuotsuses Ten Holder keeldusid pädeva liikmesriigi asutused hüvitise maksmisest ning Euroopa Kohus leidis antud asjaoludele tuginedes, et määruse nr 1408/71 alusel ühe liikmesriigi õigusaktide kui töötajale kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramine tähendab seda, et töötajale kehtivad vaid need õigusaktid (eespool viidatud kohtuotsus Ten Holder, punkt 23). Euroopa Kohus kordas sama põhimõtet eespool viidatud kohtuotsuses Luijten seoses tõenäosusega kohaldada üheaegselt töökohariigi ja elukohariigi õigusakte, mis sätestavad kindlustatud isiku õiguse saada perehüvitist. Järelikult ei saa kõnealuste kohtuotsuste alusel nende erilist konteksti arvestades, mis on käesolevast põhi-kohtuasjast erinev, välistada, et liikmesriik, kes ei ole pädev riik ja kes ei saa perehüvitise saamise õigust töötamis- ja kindlustustingimustest sõltuvusse, saab maksta sellist hüvitist tema territooriumil elavale isikule, kui sellise hüvitise maksamise võimalus on selle riigi õigusaktidega tegelikult ette nähtud.
- 33 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et määruse nr 1408/71 artikli 13 lõike 2 punktiga a ei ole vastuolus see, kui võõrtöötaja, kes kuulub töökohaliikmesriigi sotsiaalkindlustusskeemi alla, saab elukohaliikmesriigi siseriiklike õigusaktide alusel viimati nimetatud riigis perehüvitisi.

Teine ja kolmas küsimus

- 34 Esimesele küsimusele antud vastust arvestades ei ole teisele ja kolmandale küsimusele vaja vastata.

Neljas küsimus

- 35 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib veel teada, kas esimesele, teisele ja kolmandale küsimusele antavat vastust mõjutab asjaolu, kas B. Bosmann pöördub iga tööpäeva lõpus tagasi oma pere elukohta Saksamaal.
- 36 Nagu esimesele küsimusele antud vastustest sisuliselt ilmneb, ei ole määruse nr 1408/71 artikli 13 lõike 2 punktiga a vastuolus see, kui B. Bosmanni olukorras olev võõrtöötaja saab elukohaliikmesriigis perehüvitisi, eeldusel et ta täidab kõnealuse riigi õigusaktide kohaselt sellise hüvitise maksmiseks vajalikud tingimused. Kuivõrd eelotsusetaotlusest tulenevalt on B. Bosmanni õigus saada Saksamaal lapsetoetust seatud sõltuvusse tingimusest, et asjaomane isik elab selle liikmesriigi territooriumil — tingimuse, mille ta ilmselt tegelikult täidab — peab eelotsusetaotluse esitanud kohus kindlaks tegema, kas B. Bosmanni pöördumine iga tööpäeva lõpus tagasi oma pere elukohta Saksamaal on asjassepuutuv otsustamaks, kas tema „elukoht” on Saksa õigusaktide tähenduses kõnealuses riigis.

- 37 Järelikult tuleb neljandale küsimusele vastata, et eelotsusetaotluse esitanud kohus peab kindlaks tegema, kas põhikohtuasja hageja olukorras olev töötaja pöördumine iga tööpäeva lõpus tagasi oma pere elukohta asjaomases liikmesriigis on asjassepuutuv otsustamiseks, kas see töötaja täidab asjaomase riigi õigusaktide kohaselt vastava perehüvitise saamise tingimused nimetatud riigis.

Kohtukulud

- 38 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulused, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. Nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustuskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes (muudetud ja ajakohastatud nõukogu 2. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 118/97, muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. aprilli 2005. aasta määrusega

(EÜ) nr 647/2005) artikli 13 lõike 2 punktiga a ei ole vastuolus see, kui võõrtöötaja, kes kuulub töökohaliikmesriigi sotsiaalkindlustuskeemi alla, saab elukohaliikmesriigi siseriiklike õigusaktide alusel viimati nimetatud riigis perehüvitisi.

- 2. Eelotsusetaotluse esitanud kohus peab kindlaks tegema, kas põhikohtuasja hageja olukorras oleva töötaja pöördumine iga tööpäeva lõpus tagasi oma pere elukohta asjaomases liikmesriigis on asjassepuutuv otsustamaks, kas see töötaja täidab asjaomase riigi õigusaktide kohaselt vastava perehüvitise saamise tingimused nimetatud riigis.**

Allkirjad